

VERSLAG

Terugkoppeling Derde Bijeenkomst Klankbordgroep Directe burens PvJ DH 20 november 2024

Datum: woensdag 20 november 2024 19:00 – 20:30 uur

Locatie: Bibliotheek, PvJ Den Haag

Opgesteld door: Programmamanagement

Verzoek: ter kennisname

Introductie

Op de agenda voor deze bijeenkomst van de klankbordgroep staat de uitgevoerde dubbelcheck van de bezonningsstudie en een eerste toelichting over de uitvoeringscondities en bouwoverlast. Specialisten op dit gebied Ad, Rowan en Jorn van het Consortium PvJ sluiten dit keer aan voor een toelichting. Het onderwerp uitvoering en bouwoverlast komt vandaag met name ter sprake om de gelegenheid te bieden aan de burens om zorgen te delen, vragen te stellen en meningen te geven over dit onderwerp. Ook wordt het vervolgproces van de klankbordgroep in de volgende fase van het project besproken.

Dubbelcheck bezonningsonderzoek

Het doel van de toelichting van de bezonning was om openstaande vragen die er door de klankbordgroep gesteld waren te beantwoorden door het gebruikte bezonningsmodel nader toe te lichten. Er zijn vier deelonderwerpen besproken, namelijk het kader en de eisen die van toepassing zijn op de bezonning, de opzet en verificatie van het gebruikte model, de uitkomsten van het onderzoek met de effecten op de woningen aan de Adelheidstraat en of het model overeenkomt met door de omwonenden aangeleverde foto's van (zonnige) situaties.

De Haagse bezonningsnorm houdt in dat er in de periode tussen 19 februari en 21 oktober minimaal twee uur zon op de gevel van een woning moet komen. Dit dient gemeten te worden op de minst zonnige dag van het jaar: 19 februari. Het meetpunt is op 75 centimeter hoogte in het midden van de gevel en de voor- en achtergevel mogen bij elkaar opgeteld worden. Indien in de huidige situatie een woning al minder dan 2 uur zon heeft op 19 februari, dan mag dit niet nog minder worden, want ook dan is er sprake van een normoverschrijding. Voor zon in tuinen en buitenruimtes geldt de bezonningsnorm niet.

Door leden van de klankbordgroep was om opheldering gevraagd van het gebruikte model, omdat tijdstippen niet overeen leken te komen met de door hen zelf waargenomen situatie. Er zijn foto's uitgewisseld en hierop is een dubbelcheck uitgevoerd. Dit verschil bleek te verklaren doordat er in het model wordt gewerkt met tijdzone UTC. Dit betekent dat er in de zomer één uur bij op moet worden geteld voor Nederland en in de winter twee uur i.v.m. het verschil in zomer-/wintertijd.

De verificatie van het bezonningsmodel is daarnaast ook gedaan door nogmaals het model van het ontwerp over het model van het huidige gebouw te controleren. Ook is in het model de positie van de woningen en gebouwen uit de omgeving gecontroleerd.

De leden van de klankbordgroep hadden ook de vraag gesteld hoe de uitkomsten van het bezonningsonderzoek van ABT zich verhouden tot de andere bezonningsonderzoeken die eerder door andere experts zijn uitgevoerd voor andere bouwprojecten in de buurt. ABT heeft contact gezocht met deze andere experts en het model van het Paleis van Justitie (PvJ) is aan hen voorgelegd als dubbel check. Het andere adviesbureau heeft het model bekeken en aangegeven dat het model van ABT kloppend is.

De conclusie van de dubbelcheck die ABT op het bezonningsmodel heeft uitgevoerd, is dat het model juist is en de resultaten zoals eerder getoond aan de klankbordgroep dus ook kloppen:

- In zijn algemeenheid geldt dat er niet veel zal veranderen aan de bezonning in de omgeving van het PvJ door het nieuwe ontwerp van het Paleis van Justitie.

VERSLAG

- Voor de woningen aan de Adelheidstraat wordt in geen enkele situatie de Haagse bezonningsnorm overschreden. Wel is het zo dat voor een aantal woningen het aantal minuten zon iets minder wordt op 19 februari, maar die woningen blijven nog steeds boven de 2 uur. De verslechtering van de bezonning wordt in de meeste gevallen veroorzaakt door de uitbouw van bouwdeel III op het parkeerterrein. De woningen die nu al minder dan 2 uur zon hebben op 19 februari ondervinden geen verdere verslechtering van de bezonning. Door het afvlakken van de toren van P2 (jaren '90 gebouw) krijgen een aantal woningen aan de Adelheidstraat een paar minuten zon terug aan het eind van de middag. Zodra het rapport van het bezonningsonderzoek beschikbaar is, zal dit worden gedeeld met de klankbordgroep en via de projectwebsite.
- De verschillen die de aanpassingen van het PvJ hebben voor de bezonning van de tuinen aan de Adelheidstraat zijn tijdens de vorige klankbordgroep inzichtelijk gemaakt, maar zijn geen onderdeel van het bezonningsonderzoek om de Haagse bezonningsnorm te onderzoeken.

Een aanvullende vraag die de klankbordgroep eerder stelde, is of de bezonning van de daken van de woningen aan de Adelheidstraat verandert, in verband met de opbrengst van zonnepanelen. Door ABT is ook aangetoond dat de bezonning op de daken niet verandert, waardoor de opbrengst van zonnepanelen niet zal verminderen door de aanpassingen aan het PvJ. Tijdens deze bijeenkomst is nog een aanvullende vraag gesteld over het moment waarop de zon uit de tuin weg gaat door het nieuwe ontwerp van het gebouw. Dit wordt door ABT nog uitgezocht en separaat terug gekoppeld aan de leden van de klankbordgroep.

De leden van de klankbordgroep geven aan dat ze het prettig vinden dat het bezonningsonderzoek, de methodiek hiervan en de vergelijking met andere onderzoeken en door hen gemaakte foto's nog een keer uitgebreid zijn toegelicht. Hiermee is het bezonningsonderzoek afgerond. Het onderzoek zal, net als de participatieverslagen, onderdeel zijn van de vergunningsaanvragen. De eerste vergunningsaanvraag zal eind januari 2025 worden ingediend bij de gemeente Den Haag. Dit is een BOPA (buitenplanse omgevingsplanactiviteit) aanvraag voor een aantal beperkte afwijkingen op het bouwvlak, bouwhoogte en functieaanduiding.

Uitvoeringscondities en inschatting bouwoverlast

Naast de bezonning is ook het eerste gesprek gevoerd over de uitvoering en te verwachten bouwoverlast. Belangrijk om van te voren te melden is dat we op dit moment nog in de ontwerpfase zitten en er nog geen aannemer is geselecteerd die de renovatie zal gaan uitvoeren. Hierdoor kan er op dit moment slechts een eerste inschatting gegeven worden over de zoektocht naar de beste bouwfaserings van de werkzaamheden en overlast. De klankbordgroep wordt door ABT meegenomen in de zoektocht die er gaande is naar het detailleren van bouwfaserings, bouwplaats, bereikbaarheid van de bouw, bouwmethodieken die zo min mogelijk overlast geven.

Het is goed om te beseffen dat er wet- en regelgeving is op het gebied van bouwoverlast:

- Vanuit de Omgevingswet – het besluit bouwwerken leefomgeving (BBL) is er wetgeving die kaders geeft voor geluidshinder die wordt veroorzaakt door bouwwerkzaamheden.
- Vanuit de gemeente Den Haag wordt bepaald dat bouwen alleen binnen bepaalde tijdstippen mag
- Indien je deze wetten en richtlijnen wil of moet overschrijden, dan kan er bij de gemeente een maatwerkaanvraag worden ingediend door de verbouwende partij. De verwachting is dat dit voor een aantal momenten noodzakelijk zal zijn.

De adviseur van ABT geeft aan dat het een opgave wordt om aan de eisen voor geluidshinder te voldoen. Als onderdeel van de huidige onderzoek wordt daarom ook onderzocht hoe en welk materieel gebruikt kan worden om geluidsoverlast te verminderen. Hieronder een aantal dingen die worden onderzocht:

- Het gebruik van elektrisch bouw materieel, geluids- en stofschotten, een protocol voor de planning, vastgestelde bouw tijden en training van de bouwvakkers voor het gebruik van geluidsverminderende methodes.

VERSLAG

- Voordeel is dat er tijdens de verbouwing geen damwanden geslagen hoeven te worden of moet worden geheid. Er worden ongeveer honderd schroefpalen in de grond geschroefd gedurende de hele verbouwing, waarbij de inschatting nu is dat er ongeveer vijftien schroefpalen per dag de grond in kunnen worden gewerkt.
- Er loopt nog een onderzoek naar een bouwhub, waardoor er mogelijk verminderde verkeers- en geluidsoverlast is. De genoemde maatregelen kunnen mogelijk ook worden opgenomen in de selectie eisen tijdens de aanbesteding van de aannemer.
- Verder wordt er onderzocht op welke wijze we het natuursteen kunnen schoonmaken en de overlast van deze schoonmaakwerkzaamheden zo beperkt mogelijk kunnen houden.
- Er zal niet met een sloopkogel worden gesloopt, maar gedemonteerd, zodat de materialen nog hergebruikt kunnen worden.
- Er zullen ter zijner tijd afspraken gemaakt moeten worden hoe de overlast gevende activiteiten tijdig en vooraf zo goed mogelijk in kaart gebracht kunnen worden en hoe de buurt daarover wordt geïnformeerd. Daar is in andere bouwprojecten al veel ervaring mee, bijvoorbeeld door middel van een app. Bij deze afspraken zal ook de aannemer een belangrijke rol spelen.

Per bouwfase van het plan zal er eerst sprake zijn van een ruwbouwfase. In deze fase worden werkzaamheden uitgevoerd die overlast kunnen veroorzaken qua trillen, geluid en stof. Ook in de voorbereiding van de verbouwing kunnen er overlastgevendende werkzaamheden worden uitgevoerd. De duur van deze ruwbouwfase wordt duidelijk op het moment dat er een aannemer is. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt er een nulmeting uitgevoerd om de huidige staat op te meten van de omliggende huizen en gebouwen bij het aanvangen van de bouw.

Zorgen over bouwoverlast

De burens geven aan zich zorgen te maken over de bouwlogistiek, omdat ze al bij eerdere bouwwerkzaamheden in de buurt overlast hebben ondervonden door het parkeren van busjes en andere voertuigen. Voor hen is bouwlogistiek door de Adelheidstraat niet gewenst. Daarnaast geven ze aan zo min mogelijk last te willen hebben van geluidshinder en trillingen. Ze hebben ook grote zorgen over de duur van de bouw en een door hen verwachte mogelijke verlenging van de bouwperiode. Ze hadden graag gezien dat er was teruggekomen op de voorbereiding aan de achterkant (met een mogelijke uitbreiding aan de voorkant) en ze zouden willen weten wat het effect is van het toevoegen van de uitbouw op de bouwduur. Eén buurvrouw geeft aan liever de ruwbouwperiode tussen oktober en februari te hebben, een ander zegt juist in de zomer veel van huis te zijn. Ze zijn het er over eens dat het wenselijk is dat de bouw – als dat nodig is op zaterdag -op een later tijdstip aanvangt.

Al met al was dit een goed eerste gesprek om voor beide kanten gevoel te krijgen bij de uitvoeringscondities, bouwoverlast en de zorgen die hierover zijn op te halen. Op het moment dat er een aannemer geselecteerd is, zal hier een concreter plan voor worden gemaakt waarover we het gesprek aan kunnen gaan met de klankbordgroep. Tot die tijd zal de klankbordgroep ook meegenomen worden bij de manier waarop de aanbesteding van de aannemer wordt ingericht en aan welke randvoorwaarden hij moet voldoen om overlast zo veel mogelijk te beperken, voorspellen en hoe daarover tijdig wordt gecommuniceerd.

Vervolgproces klankbordgroep in de volgende fase

In 2024 zijn de gesprekken met de klankbordgroep vooral gegaan over het ontwerp van het nieuwe Paleis van Justitie, over het WAT? Het uitwerken van het definitief ontwerp duurt nog tot medio 2025. Vanaf nu zal het gesprek met de klankbordgroep met name gaan over de HOE?. Omdat de uitvoering impact zal hebben op een grotere kring buurtbewoners (en een aantal mensen heeft aangegeven nauwer betrokken te willen worden) zal er een uitnodiging worden gestuurd aan een bredere groep buurtbewoners (andere kant van de Adelheidstraat en Theresiastraat) om in het vervolg ook deel te nemen aan de klankbordgroep.

VERSLAG

Aanwezige klankbordgroepleden:

5 bewoners uit de Adelheidstraat, 1 bewoner uit de Adelheidstraat en tevens bestuurslid VvE appartementencomplex, 2 bewoners uit de Adelheidstraat die eenmalig aanhaakten voor gesprek over bezonning.

Afwezige klankbordgroepleden:

2 bewoner uit de Adelheidstraat, 1 ondernemer uit de Adelheidstraat, 2 ondernemers uit de Theresiastraat

Aanwezig vanuit programma

Bestuurslid Rechtbank Den Haag en lid Stuurgroep
Teamvoorzitter Facilitair Rechtbank Den Haag
Programmamanager Vernieuwbouw Paleis van Justitie
Omgevingsmanager RVB/programma Vernieuwbouw PvJ
Architect Nudus onderdeel van Consortium PvJ
Programmasecretaris Vernieuwbouw Paleis van Justitie en notulist
Ontwerpleider, ABT onderdeel van Consortium PvJ
Constructeur en expert bouwfaserings, ABT onderdeel van Consortium PvJ
Adviseur bouwfysica, ABT onderdeel van Consortium PvJ